

Dosarul nr. 1r-931/2024
Nr. generat de PIGD-1-23189283-02-1r-06092024
Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
Judecător: Gheorghe Balan

DECIZIE
În numele Legii

25 iulie 2025

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Centru

Având în componența sa:

Președintele ședinței, judecător:

Marcel Juganari

Judecători:

Vitalie Pîslariuc și Natalia Mămăligă

A examinat fără participarea părților, în ordine de recurs, recursul declarat de acuzatorul de stat, procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul reprezentare a învinuirii în instanța de judecată, Tatiana Prepeliță împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 12 august 2024, adoptată în cauza penală de învinuire a lui **Luca Marin ******* în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (1) Cod Penal,

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

Judecarea cauzei penale în prima instanță de la 29.12.2023-12.08.2024;

Judecarea recursului la Curtea de Apel Centru (Chișinău) de la 06.09.2024-25.07.2025;

Procedura citării a fost legal executată.

Procedura de citare legal executată conform art. 447 alin. (1) și alin. (2) Cod de procedură penală.

Procurorul Radu Sîli, avocatul Lozovscaia Tatiana și inculpatul Luca Marin, nu au depus referință până la data de 03.06.2025, ora 14:30.

Asupra recursului declarat de acuzatorul de stat, procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul reprezentare a învinuirii în instanța de judecată, Tatiana Prepeliță împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 12 august 2024, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru –

—

C O N S T A T Ă :

Soluția și argumentele instanței de fond:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 12 august 2024, cauza penală de învinuire a lui **Luca Marin ******* (născut la ***** în or. *****, cetățean al

*Republicii Moldova, n/i 0982907327201, studii superioare, neangajat în câmpul muncii, supus militar, divorțat, domiciliat în raionul *****, fără antecedente penale) în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin.(1) Cod penal, a fost încetat în temeiul art. 391 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, pe motiv că există circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală.*

S-a dispus de a păstra la materialele cauzei mijlocul material de probă – un DVD-R cu înregistrările video de la camerele de supraveghere din zona de sosire în Republica Moldova și sala comună de așteptare a pasagerilor din Aeroportul Internațional Chișinău, efectuate la 16 mai 2023, în perioada de timp 01:00 – 04:00 (f.d.-32).

2. Pentru a se pronunța, instanța de fond a constatat că, de către organul de urmărire penală inculpatul **Luca Marin ******* se învinuiește în aceea că el, „la 16 mai 2023, în jurul orei 02:00 min, aflându-se în incinta Aeroportului Internațional Chișinău, amplasat pe adresa mun. Chișinău, bd. Dacia, 80/3, acționând intenționat, susținând că are influență asupra angajaților Poliției de Frontieră din cadrul Unității de control a frontierei Sectorului de Poliție de Frontieră Aeroportul Internațional Chișinău a IGPF, care în conformitate cu prevederile art. 123 alin.(2) din Codul penal, sunt persoane publice, iar în virtutea atribuțiilor de serviciu sunt responsabile de autorizarea trecerii frontierei de stat a persoanelor, a pretins de la cet. Volcovschi Valeria, d.n. 12.05.1999, mijloace bănești în sumă de 300 euro, care conform ratei de schimb a BNM constituie 5810,79 lei, pentru a-i determina pe aceștia la adoptarea unei hotărâri de autorizare a trecerii frontierei de stat, de cetățeanul Republicii Kazahstatn, Kuznetsov *****, d.n. *****, fără a solicita justificarea intrării în Republica Moldova, adică contrar prevederilor art. 17 alin.(1) lit. c) din Legea nr. 215 din 04.11.2011, cu privire la Frontiera de stat a Republicii Moldova, care prevede că, polițiștii de frontieră au dreptul să solicite justificarea pentru călătorii turistice sau motive personale, document justificativ privind cazarea la hotel, invitația din partea gazdei în care se va consemna adresa cazării invitatului, confirmarea privind rezervarea locului pentru o călătorie organizată sau orice alt document corespunzător indicând planurile călătoriei ce va fi întreprinsă, precum și biletul de întoarcere sau de circuit”.

Faptele menționate ale inculpatului **Luca Marin ******* procurorul le-a încadrat în prevederile art. 326 alin.(1) Cod penal – „trafic de influență, adică pretinderea de bani, pentru sine sau pentru o altă persoană, de către o persoană care susține că are influență asupra unei persoane publice, pentru a-l face să îndeplinească acțiuni în exercitarea funcției sale”.

Solicitările recurentului:

3. *Împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 12 august 2024 a declarat recurs acuzatorul de stat, procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul reprezentare a învinuirii în instanța de judecată, Tatiana Prepelită solicitând: admiterea recursului. Casarea sentinței Judecătoriei Chișinău din 12.08.2024 pe cauza penală de învinuire a lui Luca Marin ***** de comiterea infracțiunii prevăzute de art.326 alin.(1) Cod penal din motivele expuse în partea descriptivă al recursului. A dispune rejudecarea cauzei de către instanța de fond.*

În motivarea cerințelor sale, acuzatorul de stat a invocat următoarele aspecte:

- Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 12.08.2024 a fost încetată cauza penală de învinuire a lui Luca Marin ***** în comiterea infracțiunii prevăzute de art.326 alin.(1) Cod penal conform prevederilor art.391 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală pe motiv că există circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerii la răspundere penală. Prin urmare, consideră că sentința emisă în privința lui Luca Marin este ilegală și neîntemeiată și urmează a fi casată reieșind din următoarele:

- prezenta cauza penală a fost examinată conform prevederilor art.364/1 Cod procedură penală, în baza cererii scrise și admise înaintată de către Luca Marin care a solicitat examinarea dosarului penal în baza probelor administrate în cadrul urmăririi penale;

- relevă procurorul că la examinarea dosarului penal, au fost comise erori procesuale și ca rezultat sentința emisă este ilegală și neîntemeiată privind încetarea dosarului penal în privința lui Luca Marin pe motiv că există circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerii la răspundere penală;

- subliniază procurorul că, în motivarea sentinței de încetare, în partea introductivă a sentinței, instanța de judecată eronat a descris că cauza penală a fost examinată în procedura generală, ulterior prin încheierea din 22 august 2024 a fost corectată eroarea menționată. La fel, în partea descriptivă a sentinței emise de către instanța de judecată au fost relatate temeiurile de încetare a dosarului penal și anume în rezultatul studierii minuțioase a cauzei penale, analizând și apreciind argumentele părților instanța a ajuns la concluzie de încetare a dosarului penal motivând prin următoarele la 06 iunie 2023 (data emiterii ordonanței privind începerea urmăririi penale) sau, cel târziu, de la 06 iulie 2023, când au fost indicate datele de identitate complete, Luca Marin ***** a dobândit calitatea procesuală de bănuît, indiferent dacă organul de urmărire penală a respectat sau nu obligația de a-i aduce la cunoștință bănuîtului această informație, precum și informația în scris despre drepturile procesuale, obligație inserată expres la art. 63 alin.(2) pct. 3) Cod de procedură penală, or, recunoașterea calității de bănuît se aplică în interesul persoanei, pentru apărarea sa, persoana dobândind astfel drepturi procesuale suplimentare, reglementate de art.64 Cod de procedură penală. Totodată, menținerea persoanei în calitate de bănuît este supusă unor limite temporare. În particular, potrivit prevederilor art.63 alin.(2) pct. 3) Cod de procedură penală, organul de urmărire penală nu este în drept să mențină în calitate de bănuît, persoana în privința căreia a fost dată o ordonanță de recunoaștere în această calitate - mai mult de 3 luni, iar cu acordul Procurorului General și al adjuncților săi - mai mult de 6 luni;

- prin urmare, din materialele cauzei rezultă că calitatea de bănuît a lui Luca Marin ***** în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin.(1) Cod penal se impunea a fi calculată din momentul emiterii ordonanței privind începerea urmăririi penale din 06 iunie 2023 până la 06 septembrie 2023, or, cel târziu, din 06 iulie 2023 până la 06 octombrie 2023, când a indicat datele de identitate complete ale acestei persoane, dată până la care procurorul urma să înainteze învinuirea pentru comiterea acestei infracțiuni, după care, la momentul expirării termenului de 3 luni, urma în mod obligatoriu și

necon condiționat să-l scoată de sub urmărire penală. Deci, procedând astfel, organul de urmărire penală a admis o ingerință în garanțiile prevăzute de art.22 Cod de procedură penală nu a fost emisă o ordonanță de scoatere a lui Luca Marin ***** de sub urmărire penală la data de 06 septembrie 2023, or, cel târziu, la 06 octombrie 2023, prin sine nu omite dreptul lui de a nu fi urmărit, judecat sau pedepsit de mai multe ori pentru aceeași faptă, deci, nu înlătură existența circumstanțelor care exclud tragerea repetată a acestuia la răspundere penală pentru perioada de după 06 septembrie 2023 sau, cel târziu, după 06 octombrie 2023 până în prezent;

- susține procurorul că în sentința emisă, instanța de judecată se contrazice și menționează că la pornirea urmăririi penale în privința lui Luca Marin chiar dacă în situația din cauza penală inițial n-a fost indicată persoana, persoana a avut statut de bănuیت dar a depășit termenul de 3 luni. Argumentele relatate de către instanța de judecată în sentința emisă se combat cu prevederile art.63 Cod de procedură penală și anume bănuیت este persoana față de care există anumite suspiciuni sau probe privind săvârșirea infracțiunii, dar nu există suficiente probe pentru a înainta învinuirea și a o recunoaște în calitate de învinuit. Aceeași normă procesuală prevede trei acte procedurale, prin care persoana poate fi recunoscută în calitate de bănuیت: 1) procesul-verbal de reținere; 2) ordonanța sau încheierea de aplicare a unei măsuri preventive neprivative de libertate; 3) ordonanța de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuیت. Conform prevederilor art.63 Cod procedură penală, în vigoare din 27.06.2014, "Ordonanța de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuیت și informația despre drepturile prevăzute la art.64 se aduc la cunoștință în decurs de 5 zile din momentul de emitere a ordonanței, dar nu mai târziu de ziua în care bănuیتul s-a prezentat sau a fost adus silit, ori din momentul de începere a primei acțiuni procedurale efectuate în raport cu acesta. în cazul în care există necesitatea dispunerii unor măsuri speciale de investigații în privința bănuیتului, aducerea la cunoștință a ordonanței de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuیت și a drepturilor sale se amână în baza ordonanței motivate a procurorului, cu autorizarea judecătorului de instrucție pe o perioadă de 30 de zile, cu posibilitatea prelungirii motivate a perioadei până la 3 luni. în cazul infracțiunilor privind crima organizată, spălarea de bani, al infracțiunilor cu caracter terorist, al infracțiunilor de corupție și ale celor conexe actelor de corupție, termenul de amânare a aducerii la cunoștință poate fi prelungit până la 6 luni, la demersul procurorului, cu autorizarea judecătorului de instrucție;

- arată procurorul că prevederile normei relatate mai sus au fost obiect de verificare prin prisma constituționalității de către Curtea Constituțională, care soluționând sesizări privind excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 63 al in.(2) pct.3) Cod de procedură penală (Decizia nr. 82 din 18.11.2016 de inadmisibilitate a sesizării nr. 130g/2016 privind excepția de neconstituționalitate a art. 63 al in.(2) pct. 3) Cod de procedură penală și Decizia nr. 9 din 19.01.2017 de inadmisibilitate a sesizării nr.157g/2016 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din art. 63 alin. (2) pct. 3) Codul de procedură penală, Decizia nr. 25 din 29.03.2018 de inadmisibilitate a sesizării nr.20g/2018 privind excepția de neconstituționalitate a art.63 alin. (1) pct. 1)-3) și alin. (2) pct. 3) Cod de procedură penală, vizând termenul de menținere în calitate de bănuیت, prelungirea termenului de menținere în calitate de bănuیت și, respectiv,

recunoașterea calității de bănuat a persoanei), nu a găsit premise pentru a revizui aspectele conturate în hotărârea menționată, cu excepția unei singure concretizări făcute în pct. 29 din ultimă decizie din cele enumerate, „...soluția legislativă prevăzută de alin. (11) din art. 63 din cod reprezintă o excepție de la alin. (1) din același articol și corespunde celui de-a doilea element al noțiunii de „acuzatie în materie penală” în sensul Convenției, care se manifestă prin existența unor „repercusiuni importante asupra situației (persoanei)”, (Ibrahim și alții v. Regatul Unit, [MC], hotărârea din 13 septembrie 2016, § 249; Simeonovi v. Bulgaria, [MC], hotărârea din 12 mai 2017, § 110). Sub acest aspect, se accentuează, că legea procesual penală determină strict, că termenul de menținere a calității de bănuat se calculează începând cu data emiterii actelor procedurale, prevăzute în art.63 alin.(1) pct. 1)-3) Cod de procedură penală, iar în cazul constatării faptului că față de o persoană există anumite bănueli rezonabile, cu privire la săvârșirea unei infracțiuni și în raport cu aceasta, sunt efectuate anumite acțiuni procedurale, care creează repercusiuni importante asupra situației persoanei, potrivit alin. (1) art. 63 Cod procedură penală, organele de urmărire penală au obligația să recunoască această persoană în calitate de bănuat și să aducă la cunoștință informația despre drepturile prevăzute la art.64 Cod de procedură penală. Prin urmare, în acest sens este interpretată norma procesual penală și anume conform prevederilor art.7 alin.(6) din Codul de procedură penală, se desprinde că: "Hotărârile Curții Constituționale privind interpretarea Constituției sau privind neconstituționalitatea unor prevederi legale sunt obligatorii pentru organele de urmărire penală, instanțele de judecată și pentru persoanele participante la procesul penal". Calitatea de bănuat și termenul recunoașterii persoanei în calitate de bănuat este explicat revăzut în Decizia Curții Constituționale nr.170a/2020 în care Curtea reține că pornirea urmăririi penale în privința unei persoane nu reprezintă, la modul general și abstract, o acuzație în materie penală. Această acțiune de urmărire penală poate comporta trăsăturile unei acuzații în materie penală doar în funcție de repercusiunile sale asupra situației unei persoane concrete și de caracterul acțiunilor de urmărire penală care vor fi desfășurate după pornirea urmăririi penale;

- astfel, având în vedere faptul că nu poate verifica caracterul repercusiunilor pornirii urmăririi penale în cazuri particulare, competența sa fiind limitată la examinarea ingerințelor cu caracter abstract, în contextul celor relatate mai sus, procurorul consideră că, dosarul penal în privința lui Luca Marin nejustificat a fost încetat, mai ales că persoana a recunoscut benevol fapta incriminată și pe parcursul examinării dosarului penal nu au parvenit cereri sau demersuri privind lezarea în drepturi a ultimului având calitate de bănuat și nu a fost comisă o ingerință în garanții prevăzute de art. 22 Cod procedură penală, adică de a nu fi urmărit de mai multe ori și nu exclude posibilitatea determinării vinovăției ultimului. Prin urmare sentința de încetare a cauzei penale în privința lui Luca Marin este ilegală și neîntemeiată;

Procedura de citare legal executată conform art. 447 alin. (1) și alin. (2) Cod de procedură penală.

4. Art. 447 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală stabilește că, (1) recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces. (2) Instanța de recurs fixează

data examinării și dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.

Procurorul Radu Sîli, avocatul Lozovscaia Tatiana și inculpatul Luca Marin, nu au depus referință până la data de 03.06.2025, ora 14:30.

Aprecierea instanței de recurs:

5. Examinând sentința atacată prin prisma motivelor de recurs formulate, audiind părțile, cercetând materialele cauzei penale, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru consideră necesar de *a admite* recursul declarat de acuzatorul de stat, procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul reprezentare a învinuirii în instanța de judecată, Tatiana Prepeliță împotriva sentinței Judecătoreiei Chișinău (sediul Buiucani) din 12 august 2024, *cu casarea integrală a sentinței și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de fond în alt complet de judecată*, reieșind din următoarele considerațiuni:

5.1. În conformitate cu art. 364¹ alin. (10) și (11) Cod de procedură penală, (10) Sentința adoptată în condițiile prezentului articol poate fi atacată cu recurs, invocându-se doar erorile procesuale și măsura de pedeapsă stabilită. Partea vătămată poate ataca cu recurs sentința, invocând doar erorile procesuale.

(11) Recursul se judecă de către instanța ierarhic superioară în conformitate cu prevederile art.447 și 448.

5.2. Potrivit art. 437 alin. (1), pct. 1⁴) Cod procedură penală, (1⁴) Pot fi atacate cu recurs: 1) sentințele pronunțate în procedura pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

5.3. Potrivit art. 441 alin. (2) Cod procedură penală, instanța de recurs examinează cauza în limitele temeiurilor prevăzute în art. 444, însă ea este obligată ca, în afara temeiurilor invocate și cererilor formulate de recurent, să examineze întreaga cauză sub toate aspectele, dar fără a agrava situația părții în favoarea căreia s-a declarat recurs.

5.4. Conform art. 448 Cod procedură penală, (1) Judecînd recursul, instanța verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei și a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs. (2) Instanța de recurs este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în recurs.

5.5. Potrivit art. 449 alin. (1), pct. 2, lit. a) Cod procedură penală, (1) Judecînd recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: 2) *admite recursul, casînd hotărîrea, parțial sau integral, și ia una din următoarele soluții: d) dispune rejudecarea cauzei de către instanța de fond în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.*

6. Instanța de recurs notează că temeiurile pentru recursul împotriva hotărîrilor judecătorești pentru care nu este prevăzută calea de atac apelul sunt stabilite exhaustiv conform art. 444 Cod procedură penală și urmăresc scopul reparării erorilor de drept comise de instanțele de fond.

Astfel, art.444 alin.(6) Cod de procedură penală prevede că: „Hotărîrile judecătorești pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond în cazurile în care: hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar,

sau dispozitivul hotărîrii redactate nu corespunde cu dispozitivul pronunțat după deliberare.”

Ținând cont de particularitățile recursului împotriva sentințelor pentru care nu este prevăzută calea de atac apelul, instanța de recurs la judecarea recursului nu poate controla fondul cauzei, ea trebuie să accepte constatarea de fapt stabilită de instanța de fond.

În cauza *Tierce s.a. versus San Marino, 2000*, Curtea a indicat că instanța de recurs în cazul în care nu este prevăzută calea de atac a apelului, au obligația de a examina o cauză în fapt și în drept și nu pot preceda la o apreciere globală asupra vinovăției sau nevinovăției inculpatului, fără a-l asculta și fără a evalua în mod direct elementele de probă prezentate de părți.

7. Art. 101 alin. (1) și (4) Cod procedură penală, stabilește că fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor. Instanța de judecată este obligată să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate.

7.1. În conformitate cu art. 384 alin. (3) Cod procedură penală, sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.

Conform art. 385 alin. (1), pct. 1)-4) Cod procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiunile dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul, dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea, dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni.

În temeiul art. 449 alin. (2) Cod de procedură penală, adoptarea deciziei și întocmirea acesteia se efectuează în conformitate cu prevederile art. 417 și 418, care se aplică în mod corespunzător.

În context, instanța de recurs menționează, că una din condițiile adoptării unei sentințe legale este corespunderea părții descriptive a ei cu circumstanțele constatate în ședința de judecată. La întocmirea ei, instanța trebuie să îndeplinească cerințele art. 394 Cod de procedură penală.

Potrivit art. 394 alin. (1), pct. 1) și 2) Cod procedură penală, partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii, probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată și motivele pentru care instanța a respins alte probe.

8. Ținând cont de art. 119 din Constituție, se notează că împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și organele de stat competente pot exercita căile de atac, în condițiile legii.

Căile de atac reprezintă mijloace procedurale, prin intermediul cărora părțile interesate au posibilitatea de a solicita și obține casarea hotărârilor judecătorești neîntemeiate sau ilegale.

Astfel, modul în care este reglementat controlul judiciar efectuat de către instanțele de apel și de recurs creează condiții pentru repararea greșelilor comise de prima instanță, rămânând în autoritatea lucrului judecat doar hotărârile legale și întemeiate.

8.1. Instanța de recurs reține că organul de urmărire penală a înaintat învinuirea inculpatului Luca Marin în baza 326 alin.(1) Cod penal – „traficul de influență, adică pretinderea de bani, pentru sine sau pentru o altă persoană, de către o persoană care susține că are influență asupra unei persoane publice, pentru a-l face să îndeplinească acțiuni în exercitarea funcției sale”.

Instanța de fond a dispus încetarea cauzei penale de învinuire a lui Luca Marin ***** în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin.(1) Cod penal, în temeiul art. 391 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, pe motiv că există circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală.

8.2. În susținerea soluției adoptate, instanța de fond a indicat că, ” ... *din materialele cauzei rezultă că calitatea de bănuît a lui Luca Marin ***** în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin.(1) Cod penal se impunea a fi calculată din momentul emiterii ordonanței privind începerea urmăririi penale (f.d.-1), și anume din 06 iunie 2023 până la 06 septembrie 2023, or, cel târziu, din 06 iulie 2023 până la 06 octombrie 2023, când a indicat datele înainteză învinuirea pentru comiterea acestei infracțiuni, după care, la momentul expirării termenului de 3 luni, urma în mod obligatoriu și necondiționat să-l scoată de sub urmărire penală. Deci, procedând astfel, organul de urmărire penală a admis o ingerință în garanțiile prevăzute de art. 22 Cod de procedură penală, anume de a nu fi urmărit de mai multe ori pentru aceeași faptă, drept prevăzut și în art. 4 al Protocolului, nr. 7 a Convenției europene pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, precum și art. 21 din Constituția Republicii Moldova, deoarece, după încetarea de drept a calității de bănuît, organul de urmărire penală era în drept în cazul apariției unor fapte noi sau recent descoperite ori acumulării ulterioare a probelor suplimentare de a relua urmărirea penală în conformitate cu art. 287 alin.(4) Cod de procedură penală, însă nu a fost emisă ordonanță motivată în acest sens, potrivit art. 255 Cod de procedură penală. Așa cum nu a fost emisă o ordonanță de scoatere a lui Luca Marin ***** de sub urmărire penală la data de 06 septembrie 2023, or, cel târziu, la 06 octombrie 2023, prin sine nu omite dreptul lui de a nu fi urmărit, judecat sau pedepsit de mai multe ori pentru aceeași faptă, deci, nu înlătură existența circumstanțelor care exclud tragerea repetată a acestuia la răspundere penală pentru perioada de după 06 septembrie 2023 sau, cel târziu, după 06 octombrie 2023 până în prezent...*”.

9. Verificând conținutul hotărârii contestate în raport cu materialele cauzei penale, Colegiul penal constată că, soluția instanței de fond de încetare a procesului penal în privința lui Luca Marin, în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală, este contrară prevederilor art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală.

10. Asupra concluziilor consemnate de către instanța de fond pe marginea cauzei deduse judecătii, Colegiul penal consideră necesar de a face referință la prevederile art. 63 alin. (1¹) Cod de procedură penală, potrivit cărora ordonanța de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuît și informația despre drepturile prevăzute la art. 64 Cod penal, se aduc la cunoștință în decurs de 5 zile din momentul de emiterie a ordonanței, dar nu mai târziu de ziua în care bănuitul s-a prezentat sau a fost adus silit, ori din momentul

de începere a primei acțiuni procedurale efectuate în raport cu acesta. În cazul în care există necesitatea dispunerii unor măsuri speciale de investigații în privința bănuțului, aducerea la cunoștință a ordonanței de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuț și a drepturilor sale se amână în baza ordonanței motivate a procurorului, cu autorizarea judecătorului de instrucție pe o perioadă de 30 de zile, cu posibilitatea prelungirii motivate a perioadei până la 3 luni. În cazul infracțiunilor privind crima organizată, spălarea de bani, al infracțiunilor cu caracter terorist, al infracțiunilor de corupție și ale celor conexe actelor de corupție, termenul de amânare a aducerii la cunoștință poate fi prelungit până la 6 luni, la demersul procurorului, cu autorizarea judecătorului de instrucție. Fiecare prelungire a termenului de amânare a aducerii la cunoștință a ordonanței de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuț și a drepturilor sale nu poate depăși 30 de zile.

Lecturând materialele cauzei, Colegiul penal conchide că, de la data începerii urmăririi penale – 06 iunie 2023 și până la 06 noiembrie 2023, când Luca Marin a fost recunoscut prin ordonanță în calitate de bănuț, de către organul de urmărire au fost întreprinse mai multe acțiuni, însă nici una din ele nu au adus atingere drepturilor și libertăților acestuia atât în sensul legislației naționale, cât și celei internaționale.

La acest capitol, Colegiul menționează că persoana poate fi recunoscută în calitate de bănuț prin unul din următoarele acte procedurale, după caz: procesul-verbal de reținere; ordonanța sau încheierea de aplicare a unei măsuri preventive neprivative de libertate; ordonanța de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuț, deci, legiuitorul a stabilit expres și exhaustiv cele trei actele procedurale prin care persoana poate fi recunoscută în calitate de bănuț, iar procesul-verbal de percheziție nu face parte din acest set de acte. Recunoașterea calității de bănuț se aplică în interesul persoanei, pentru apărarea sa, persoana dobândind astfel drepturi suplimentare reglementate prin art. 64 Cod de procedură penală, unul dintre care este „să știe de ce este bănuț și în legătură cu aceasta, imediat după reținere sau după ce i s-a adus la cunoștință hotărârea despre aplicarea măsurii preventive sau recunoașterea în calitate de bănuț, să fie informat în prezenta apărătorului, în limba pe care o înțelege, despre conținutul bănuțelii și despre încadrarea juridică a faptelor infracționale de săvârșirea cărora este suspectat”.

În acest context, Colegiul reține și Decizia CtEDO pe cauza Padin Gestoso vs Spaniei, în care Curtea a constatat că, cu toate că au fost dispuse realizarea câtorva măsuri de anchetă în 1989, urmărirea penală a fost începută în 1990, până la momentul începerii urmăririi penale și arestării reclamantului, situația sa nu a fost direct afectată de investigațiile dispuse de către judecătorul de instrucție, în consecință, nefiind afectat de vreo măsură cu caracter penal până la acel moment, reclamantul nu avea calitatea de acuzat în sensul art. 6, cererea fiind respinsă de Curte ca nefondată.

În deplin acord cu jurisprudența CtEDO, pentru a anula ordonanța de punere sub învinuire din motivul că a expirat termenul de menținere în calitate de bănuț atribuit prin alte acte procedurale decât cele prevăzute în art. 63 alin. (1) pct. 1) - 3) Cod de procedură penală, instanțele naționale trebuie să stabilească dacă sunt întrunite cumulativ 3 condiții: - existența unei „acuzății în materie penală”; - notificarea oficială despre această acuzație (cu categoriile stabilite în art. 63 alin. (1) Cod de procedură penală, această condiție

exceptând situațiile când se probează când partea acuzării a ezitat să-și onoreze obligațiile de informare); - constatarea „repercusiunilor importante” pentru persoana suspectă de comiterea infracțiunii.

10.1. Instanța de recurs reține că, în Decizia Plenului Curții Supreme de Justiție, adoptată la 22 februarie 2019 pe marginea recursului în interesul legii, formulat de Președintele Uniunii Avocaților Emanoil Ploșniță, Curtea a statuat că prevederile normei citate (ar. 63 Cod procedură penală), au fost obiect de verificare prin prisma constituționalității de către Curtea Constituțională, care soluționând sesizări privind excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 63 alin. (2) pct. 3) Cod de procedură penală (Decizia nr. 82 din 18.11.2016 de inadmisibilitate a sesizării nr. 130g/2016 privind excepția de neconstituționalitate a art. 63 alin. (2) pct. 3) Cod de procedură penală și Decizia nr. 9 din 19.01.2017 de inadmisibilitate a sesizării nr. 157g/2016 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din art. 63 alin. (2) pct. 3) Codul de procedură penală, Decizia nr. 25 din 29.03.2018 de inadmisibilitate a sesizării nr. 20g/2018 privind excepția de neconstituționalitate a art. 63 alin. (1) pct. 1)-3) și alin. (2) pct. 3) Cod de procedură penală, vizând termenul de menținere în calitate de bănuît, prelungirea termenului de menținere în calitate de bănuît și, respectiv, recunoașterea calității de bănuît a persoanei), nu a găsit premise pentru a revizui aspectele conturate în hotărârea menționată, **cu excepția unei singure concretizări făcute în pct. 29 din ultimă decizie din cele enumerate, „...soluția legislativă prevăzută de alin. (1¹) din art. 63 din cod reprezintă o excepție de la alin. (1) din același articol și corespunde celui de-a doilea element al noțiunii de „acuzatie în materie penală” în sensul Convenției, care se manifestă prin existența unor „repercusiuni importante asupra situației (persoanei)”**. Excepția menționată constă în faptul că, în cazul în care față de o persoană există anumite bănuieli rezonabile cu privire la săvârșirea unei infracțiuni și în raport cu aceasta **sunt efectuate anumite acțiuni procedurale, care creează repercusiuni importante asupra situației persoanei**, organele de urmărire penală au obligația de a recunoaște această persoană în calitate de bănuît în decurs de 5 zile din momentul începerii a primei acțiuni procedurale”.

Instanța de recurs menționează la fel că, în Decizia nr. 25 din 29.03.2018 de inadmisibilitate a sesizării nr. 20g/2018 privind excepția de neconstituționalitate a art. 63 alin. (1) pct. 1)-3) și alin. (2) pct. 3) Cod de procedură penală, la pct. 29-35, Curtea Constituțională a statuat că ”... 29. Astfel, Curtea observă că soluția legislativă prevăzută de alin. (1¹) din articolul 63 din cod reprezintă o excepție de la alin. (1) din același articol și corespunde celui de-a doilea element al noțiunii de „acuzatie în materie penală” în sensul Convenției, care se manifestă prin existența unor „repercusiuni importante asupra situației (persoanei)”. Excepția menționată constă în faptul că, în cazul în care față de o persoană există anumite bănuieli rezonabile cu privire la săvârșirea unei infracțiuni și în raport cu aceasta sunt efectuate anumite acțiuni procedurale, care creează repercusiuni importante asupra situației persoanei, **organele de urmărire penală au obligația de a recunoaște această persoană în calitate de bănuît** în decurs de 5 zile din momentul de începere a primei acțiuni procedurale. 30. Sub acest aspect, Curtea reține că jurisprudența Curții Europene *este constantă în privința faptului că percheziția poate constitui o*

„acuzatie în materie penală” în sensul articolului 6 § 1 din Convenție, în cazul în care percheziția a produs „repercusiuni importante asupra situației (persoanei)” (*Ommer v. Germania* (nr. 2), hotărârea din 13 noiembrie 2008, § 69; *Coeme și alții v. Belgia*, hotărârea din 22 iunie 2000, § 133; *Barry v. Irlanda*, hotărârea din 15 decembrie 2005, § 35; *Barry v. Irlanda*, hotărârea din 15 decembrie 2005, § 35; *Novikas v. Lituania*, hotărârea din 20 aprilie 2010, § 23; *Strategies și Communications și Dumoulin v. Belgia*, hotărârea din 15 iulie 2002, § 42; *Lindkvist v. Danemarca*, decizia din 9 septembrie 1998, § 2). 31. Astfel, în cauza *Novikas v. Lituania*, Curtea Europeană a menționat că percheziția în sine afectează în mod substanțial situația persoanei chiar dacă ca urmare a acesteia autoritățile nu identifică nimic relevant pentru investigarea cauzei (hotărârea din 20 aprilie 2010, § 23). 32. Însă, Curtea menționează că situația este distinctă când percheziția are loc în legătură cu investigarea unei infracțiuni unde **este vizată o altă persoană** și care are ca scop ridicarea de obiecte și documente relevante cauzei. În acest caz, persoanei nu-i va fi recunoscută calitatea de bănuț, pentru că acțiunea procedurală nu se efectuează în raport cu aceasta (*a se vedea, Lehtinen v. Finlanda* (nr. 2), 8 iunie 2006, § 30; *Havas v. Ungaria*, hotărârea din 13 noiembrie 2014, § 21). 33. De asemenea, în cauza *Zosymov v. Ucraina* (hotărârea din 7 iulie 2016, § 84), Curtea Europeană a constatat că, deși reclamantul era menționat în mandatul de efectuare a percheziției ca „suspect”, având în vedere că acestuia nu i-au fost înaintate acuzații formale în timpul anchetei, autoritățile au refuzat să îi atribuie calitatea de „suspect” pentru că nu existau suficiente probe pentru a-l bănuț de săvârșirea unei infracțiuni și că nu au fost întreprinse alte acțiuni de urmărire penală în privința acestuia, percheziția efectuată la apartamentul reclamantului nu a afectat situația personală a acestuia de o manieră comparabilă cu cea a unui suspect din cadrul unei proceduri penale. 34. Din cele menționate, Curtea relevă că aprecierea **existenței** sau a **absenței** unor „repercusiuni importante pentru situația (persoanei)” reprezintă factorul determinant în procesul de calificare a percheziției atât sub aspectul unei „acuzații în materie penală”, în sensul articolului 6 § 1 din Convenție, cât și sub aspectul dispozițiilor articolului 63 alin. (1¹) din Codul de procedură penală. 35. În acest sens, legislatorul le-a acordat organelor de urmărire penală și instanțelor de judecată competența de a aprecia, în fiecare caz concret, dacă acțiunile procedurale efectuate în cadrul urmăririi penale au produs sau nu repercusiuni importante pentru situația persoanei și dacă, în consecință, persoanei trebuie să-i fie recunoscută calitatea de bănuț în sensul alin. (1¹) al articolului 63 din Cod, având în vedere particularitățile fiecărui caz concret...”.

10.2. Astfel, Colegiul stabilește că instanța de fond urma să verifice și să se expună asupra existenței cumulative a acestor trei condiții și anume concret să identifice care anume acțiuni procedurale efectuate în cadrul urmăririi penale au produs repercusiuni importante pentru situația lui Luca Marin, pentru a justifica concluzia de apreciere a Ordonanței privind începerea urmăririi penale din 06 iunie 2023 sau a ordonanței privind fixarea termenului urmăririi penale din 06.07.2023, ca constituind acele acte prin care lui Luca Marin i s-au aduc acuzații în materie penală.

10.3. Mai mult, Colegiul Penal atestă că prezenta cauză a fost examinată în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, iar la etapa

audierii nici inculpatul și nici apărătorul nu au invocat careva omisiuni sau încălcări din partea organului de urmărire penală.

11. Colegiul Penal menționează că art. 449 alin. 2) lit. b) Cod de procedură penală stabilește în mod expres că instanța de recurs poate rejudeca cauza și adopta o nouă hotărâre doar dacă prin aceasta nu se agravează situația inculpatului.

12. Astfel, dat fiind faptul că eroarea admisă de instanța de fond, constituie eroare judiciară prescrisă în art. 444 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și nu poate fi corectată de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursului declarat de către inculpat, casării integrale a sentinței contestate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de fond, în alt complet de judecată.

13. La rejudecarea cauzei instanța de fond urmează să țină cont de împrejurările expuse, să înlăture erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, și să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

În conformitate cu art. art. 437 alin. (1) pct. 1⁴, 449 alin. (1), pct. 2), lit. d) Cod procedură penală, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău –

D E C I D E:

Recursul declarat de acuzatorul de stat, procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul reprezentare a învinuirii în instanța de judecată, Tatiana Prepeliță împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 12 august 2024 adoptată în cauza privindu-l pe **Luca Marin ******* *se admite, casează sentința total, cu trimiterea cauzei la rejudecare către instanța de fond, în alt complet de judecată.*

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător:

Marcel Juganari

Judecător:

Vitalie Pîslariuc

Judecător:

Natalia Mămăligă